

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง แนวปฏิบัติในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สอดคล้องกับ
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“การพัฒนาหลักสูตร” หมายความว่า การจัดทำหลักสูตรใหม่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย

“การปรับปรุงหลักสูตร” หมายความว่า การปรับปรุงหลักสูตรที่เปิดการจัดการเรียนสอน
แล้วในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร เช่น ปรัชญา
วัตถุประสงค์ โครงสร้าง ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ ระยะเวลาศึกษาของ
หลักสูตร

“การปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย” หมายความว่า การปรับปรุงหลักสูตรที่เปิดการจัดการเรียน
การสอนแล้วในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยปรับปรุงรายละเอียดบางประเด็น ซึ่งไม่ใช่
สาระสำคัญของหลักสูตร เช่น ชื่อรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เพิ่มหรือตัดรายวิชาบางรายวิชา ซึ่งการ
เปลี่ยนแปลงไม่มีผลกระทบต่อหลักสูตรโดยรวม

“ต้นสังกัดหลักสูตร” หมายความว่า คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์หรือบัณฑิตวิทยาลัยหรือส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่กำกับดูแลหลักสูตรตาม
วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒ การพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาของ
มหาวิทยาลัย และศักยภาพในการดำเนินการของหลักสูตร ด้านความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน สัดส่วนของ
อาจารย์ต่อนิสิต ทรัพยากรและปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

ข้อ ๓ ต้นสังกัดหลักสูตรต้องจัดให้มีการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิม โดย
กำหนดช่วงระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๕ ปี ทั้งนี้ ต้นสังกัดหลักสูตรต้องเสนอหลักสูตรปรับปรุงต่อ
มหาวิทยาลัย ก่อนครบรอบการปรับปรุงไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ข้อ ๔ ในการพัฒนาและ/หรือปรับปรุงหลักสูตร ให้มีคณะกรรมการพัฒนาและ/หรือปรับปรุงหลักสูตร
อย่างน้อย ๕ รูป/คน ประกอบด้วย คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ รูป/คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือ
ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาซึ่งเป็นบุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๒ รูป/คน และหากสาขาวิชานั้นมี
องค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย ๑ คน มีหน้าที่ศึกษาและยกร่างหลักสูตร

ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการ ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต แผนพัฒนาการศึกษาและหลักปฏิบัติ
ต่างๆ เกี่ยวกับการขออนุมัติเปิดหลักสูตร

ข้อ ๕ การพัฒนาหลักสูตร มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ ตามข้อ ๔

(๒) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามเกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

(๓) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญใน
สาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อย ๓ รูป/คน และหากสาขาวิชานั้นมีองค์กรวิชาชีพ
ให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมวิพากษ์หลักสูตรอย่างน้อย ๑ คน

(๔) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเสนอหลักสูตรที่ผ่านการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิต่อ
คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่ง
เป็นต้นสังกัดหลักสูตร เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบหลักสูตร

(๕) คณะหรือบัณฑิตวิทยาลัยหรือส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งเป็นต้นสังกัดหลักสูตร
ต้องนำเสนอรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ต่อสภาวิชาการ เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบ
หลักสูตร

(๖) สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการศึกษาที่
คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๗) หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพ ต้นสังกัดหลักสูตรต้องนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ
เพื่อพิจารณาให้การรับรองก่อนนำเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๘) หลักสูตรใหม่ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ให้กองวิชาการประสานงานเสนอ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันอนุมัติหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ การปรับปรุงหลักสูตร มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ต้นสังกัดหลักสูตรดำเนินการประเมินหลักสูตร

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ ตามข้อ ๔

(๓) คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนำผลการประเมินหลักสูตรมาดำเนินการปรับปรุง
หลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

(๔) คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรดำเนินการวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญ
ในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อย ๓ รูป/คน และหากสาขาวิชานั้นมีองค์กร
วิชาชีพ ให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมวิพากษ์หลักสูตรอย่างน้อย ๑ คน

(๕) คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรเสนอหลักสูตรที่ผ่านการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ
ต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย หรือส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
ซึ่งเป็นต้นสังกัดหลักสูตร เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบหลักสูตร

(๖) คณะหรือบัณฑิตวิทยาลัยหรือส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งเป็นต้นสังกัดหลักสูตร
ต้องนำเสนอรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ต่อสภาวิชาการ เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบ
หลักสูตร

(๗) สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการศึกษาที่
คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๘) หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพ ต้นสังกัดหลักสูตรต้องนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ เพื่อพิจารณาให้การรับรองก่อนนำเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๙) หลักสูตรปรับปรุงที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ให้กองวิชาการประสานงานเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันอนุมัติหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ การปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย ให้นำข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร และรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.๗) อย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา เป็นหลักฐานการเสนอขอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย

(๒) ในกรณีที่โครงการขยายห้องเรียนหรือหน่วยวิทยบริการเสนอขอปรับปรุงเล็กน้อยในหลักสูตรซึ่งดำเนินการเรียนการสอน ให้จัดทำรายละเอียดของหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย โดยจัดทำตามแบบการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรบางส่วน (สมอ.๐๘) เสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการของวิทยาลัยหรือวิทยาเขตหรือคณะต้นสังกัด ต่อต้นสังกัดหลักสูตรและสภาวิชาการ เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบ และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ตามลำดับ

(๓) ในกรณีที่วิทยาลัยเสนอขอปรับปรุงเล็กน้อยในหลักสูตรซึ่งดำเนินการเรียนการสอน ให้จัดทำรายละเอียดของหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย โดยจัดทำตามแบบการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรบางส่วน (สมอ.๐๘) เสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ต่อต้นสังกัดหลักสูตรและสภาวิชาการ เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบ และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ตามลำดับ

(๔) ในกรณีที่คณะหรือบัณฑิตวิทยาลัยหรือส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งเป็นต้นสังกัดหลักสูตรเสนอขอปรับปรุงเล็กน้อย ในหลักสูตรซึ่งดำเนินการเปิดการเรียนการสอน ให้จัดทำรายละเอียดของหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย โดยจัดทำตามแบบการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรบางส่วน (สมอ.๐๘) เสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำส่วนงาน ต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นชอบ และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ตามลำดับ

(๕) หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพ ต้นสังกัดหลักสูตรต้องนำเสนอสภาวิชาชีพพิจารณาให้การรับรองก่อนนำเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๖) หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อยที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ให้กองวิชาการประสานงานเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันอนุมัติหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย

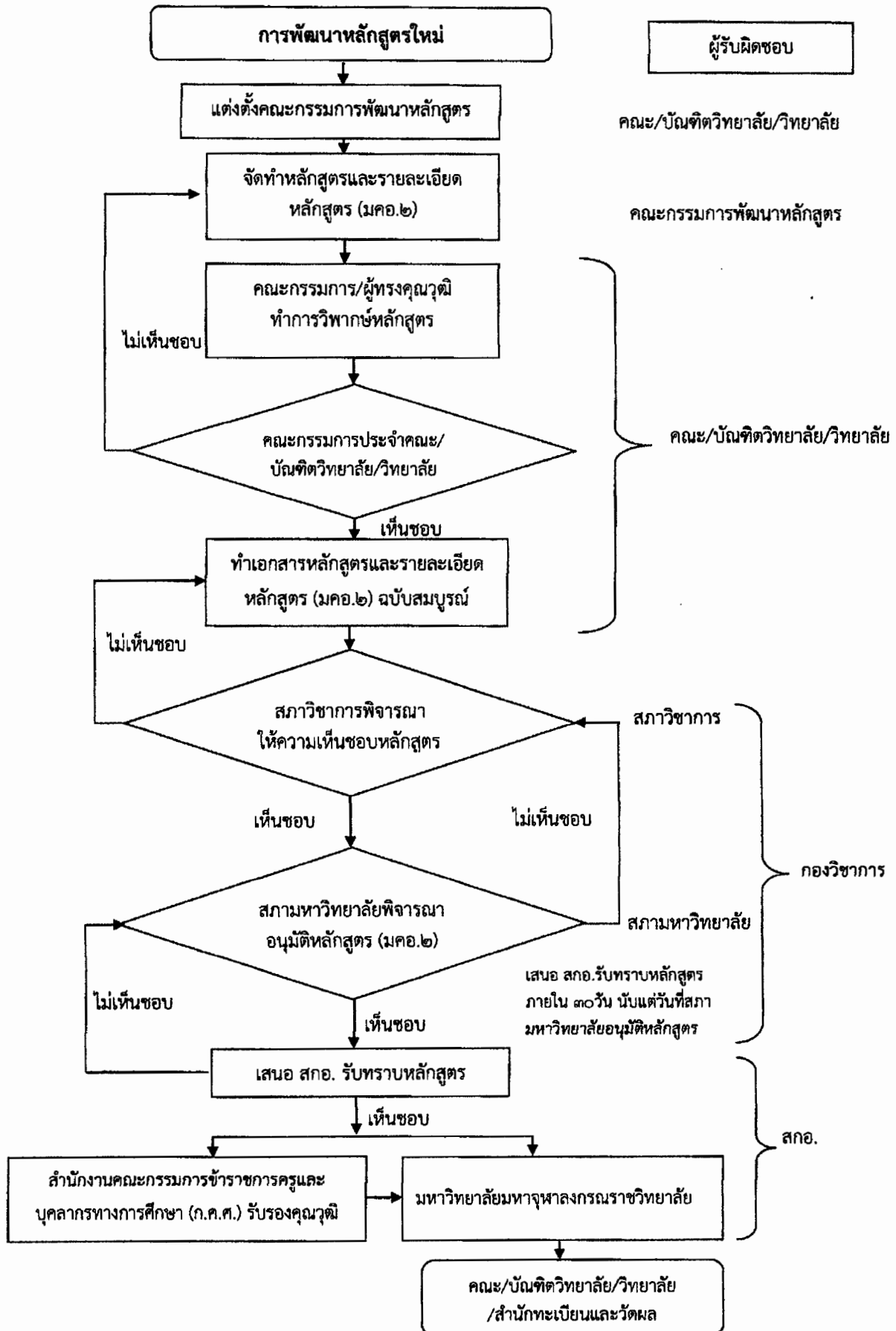
ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

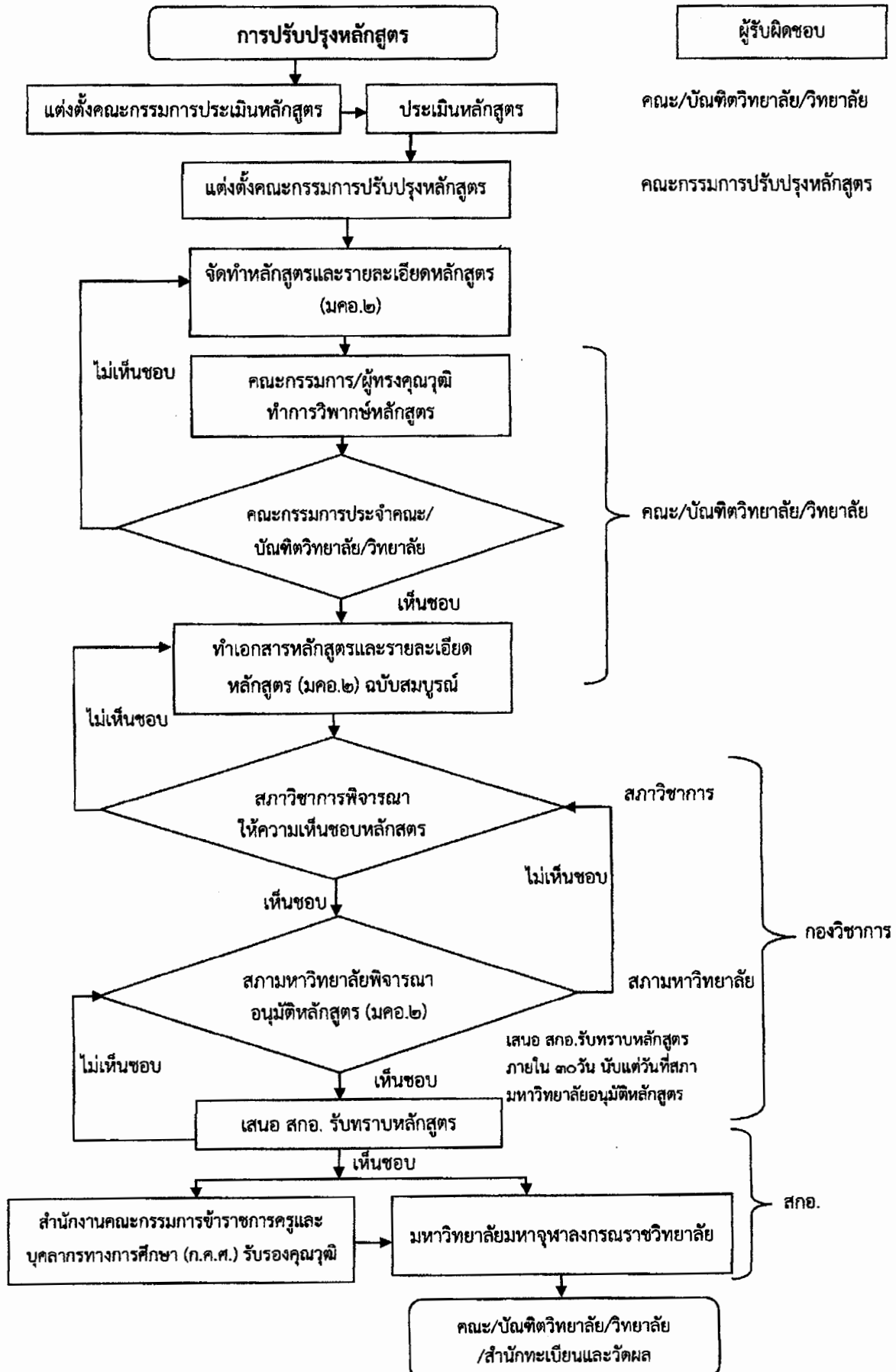
(พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แผนภูมิการพัฒนาลัทธิธรรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แผนภูมิการปรับปรุงหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แผนภูมิการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

